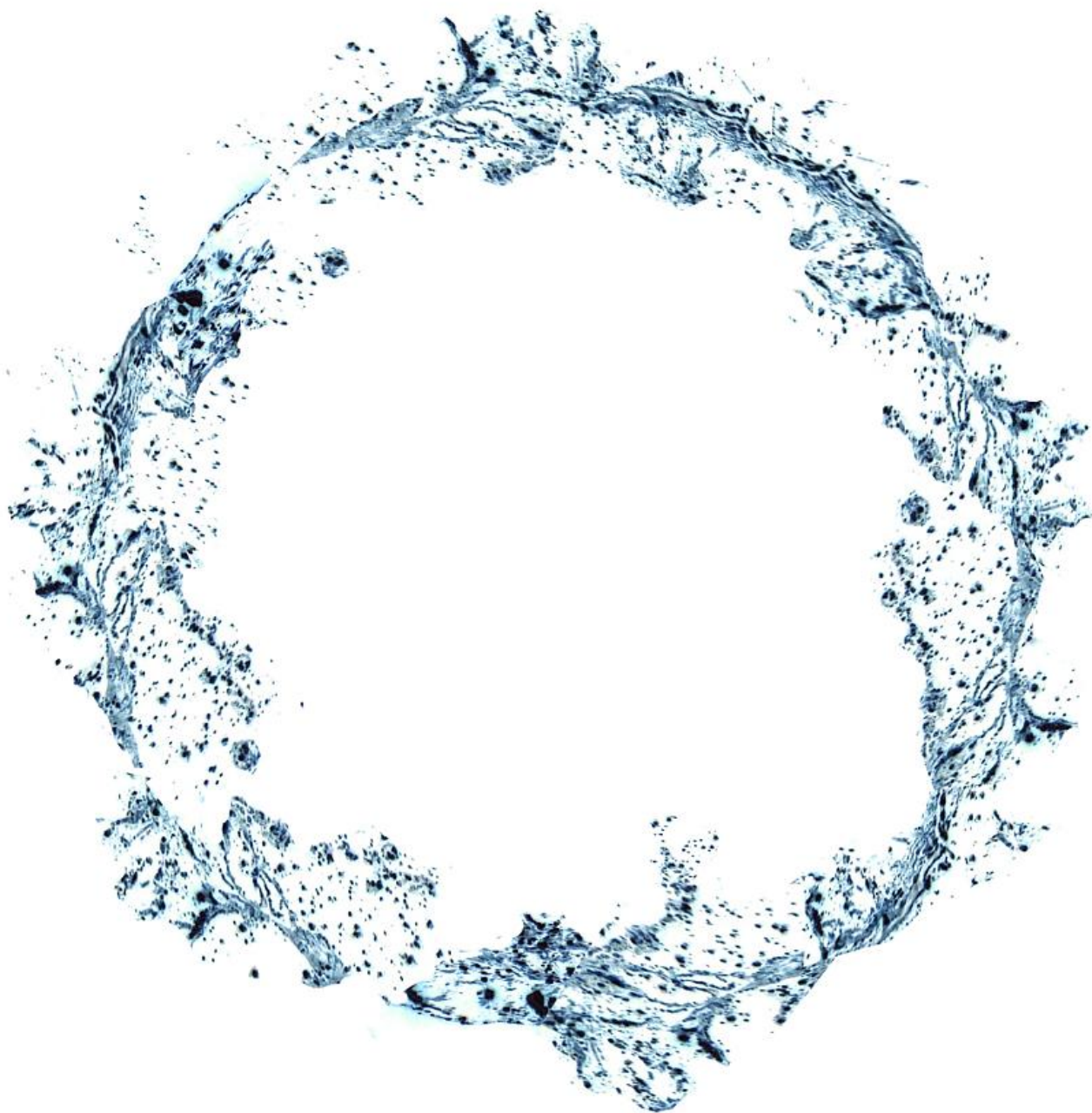

Deloitte.

UAB „Deloitte Lietuva“
Skaidrumo pranešimas 2017 m.

Turinys

Pratarmė	2
Struktūra ir bendrovių tinklas	3
Vidaus kokybės kontrolės sistema	4
Išorės kokybės užtikrinimo peržiūros	7
Vadovybės atsakomybė už kokybės kontrolės sistemą	7
Nepriklausomumas	8
Žmogiškieji ištekliai ir nuolatinis mokymasis	9
Klientų bei audito užduočių patvirtinimas ir bendradarbiavimo tęstinumas	10
Audito užduočių atlikimas	11
Stebėseną	14
Viešojo intereso įmonių sąrašas	16
Pajamos	16
Partnerio atlyginimas	16
Priedas	17
Viešojo intereso įmonės	17

Pratarmė

Džiaugiuosi galėdamas pristatyti naują UAB „Deloitte Lietuva“ (toliau – „Bendrovė“) metinį veiklos skaidrumo pranešimą.

UAB „Deloitte Lietuva“, kaip audito įmonė, atliekanti viešojo intereso įmonių auditą, pateikia šį metinį pranešimą apie savo veiklos skaidrumą pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymo 51 straipsnį.

Bendrovė yra įsipareigojusi siekti profesionalumo, audito kokybės ir būti audito profesijos lydere. Mūsų vadovybė ir specialistai siekia teikti aukščiausios kokybės paslaugas klientams, visuomenei ir stiprinti pasitikėjimą nepriklausomu audito procesu.

Kadangi skaidrumas yra esminis Bendrovės paslaugų kokybės aspektas, tikiu, kad suinteresuotoms šalims, klientams ir kitiems asmenims šis pranešimas bus aktualus ir naudingas.

Visa šiame pranešime pateikta informacija atskleidžia Bendrovės būklę 2016 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip.

2017 m. balandžio 28 d.

Saulius Bakas

Vadovaujantysis partneris

Saulius Bakas
Vadovaujantysis partneris

Struktūra ir bendrovių tinklas

Tinklo organizacinė struktūra

Apie Deloitte

Deloitte – tai prekės ženklas, jungiantis dešimtis tūkstančių profesionalų, dirbančių įvairiuose Deloitte padaliniuose visame pasaulyje, kurie teikia klientams audito, verslo bei finansų konsultacijų, rizikos valdymo, mokesčių ir teisės paslaugas. Deloitte yra vadinama Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL), Jungtinės Karalystės ribotos atsakomybės bendrovė ir grupei priklausančios bendrovės narė. Kiekviena bendrovė narė teikia paslaugas tam tikroje geografinėje zonoje ir yra teisinių santykių reguliavimo objektas šalyje ar šalyse, kuriose veikia. DTTL pati savaime paslaugų neteikia. DTTL ir bendrovės narės yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys, negalintys būti kitų juridinių asmenų dalimis. Kaip asociacija nei DTTL, nei jos narės neatsako viena už kitos veiksmus ar neveikimą. Kiekviena iš narių yra atskiras ir nepriklausomas juridinis asmuo, naudojantis „Deloitte“, „Deloitte & Touche“, „Deloitte Touche Tohmatsu“ arba su jais glaudžiai susijusius pavadinimus. Kiekvienos DTTL bendrovės narės struktūra gali būti skirtinga, atsižvelgiant į vietinius teisės aktus, nuostatus, papročius ar kitus veiksmus, kurie leidžia užtikrinti

profesinių paslaugų teikimą per pavaldžias bendroves ar filialus jų veiklos zonose.

Daugiau informacijos apie DTTL ir jos bendroves nares galite rasti www.deloitte.com/about.

Apie Deloitte Central Europe

Deloitte Central Europe (DCE) yra regioninė Deloitte Central Europe Holdings Limited subjektų, veikiančių Deloitte Touche Tohmatsu Limited sudėtyje Vidurio Europoje, organizacija. Paslaugas teikia Deloitte Central Europe Holdings Limited pavaldžios bendrovės ir filialai, kurie yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys.

Deloitte Lietuvoje

UAB „Deloitte Lietuva“ – tai Deloitte Central Europe Holdings Limited organizacijos, priklausančios Deloitte Touche Tohmatsu Limited Vidurio Europos bendrovių tinklui, padalinys Lietuvoje.

Teisinė ir nuosavybės struktūra

UAB „Deloitte Lietuva“ yra ribotos atsakomybės bendrovė, registruota Lietuvoje. Bendrovės juridinio asmens kodas: 111525235; audito licencijos Nr. 001275; adresas: Jogailos g. 4, LT-01116 Vilnius, Lietuva. Pagrindinė Bendrovės veikla yra audito, apskaitos, mokesčių, teisės ir finansų bei valdymo konsultacijų teikimas.

2016 m. vienintelis Bendrovės akcininkas buvo Deloitte Polska Spolka Z Organizacja Odnopowiedzialnoscia Spolka Komandytowa, ES šalies narės audito įmonė, registruota Lenkijoje. Įmonės kodas: 446833; adresas: al. Jana Pawła II 22, 00-133 Varšuva, Lenkija.

Valdymo struktūra

Pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas ir Bendrovės vadovas – Generalinis direktorius.

Vidaus kokybės kontrolės sistema

Bendrovės politika ir procedūros skatina vidinę kultūrą, kurioje teikiamų paslaugų kokybė yra svarbiausias prioritetas, o jų principai yra išdėstyti Deloitte politikos vadove (audito), kurio Bendrovė laikosi ir kuris yra pagrindinis informacijos šaltinis DTTL politikos atžvilgiu. Profesionalumas yra esminis faktorius, siekiant nuolatinės aukščiausios audito kokybės.

Vidaus kokybės kontrolės sistema susideda iš dviejų stebėsenos sistemų:

- audito užduoties kokybės kontrolės peržiūros;
- veiklos peržiūros.

Audito užduoties kokybės kontrolės peržiūros

Teisės aktų nustatyto audito metinės finansinės ar konsoliduotos finansinės atskaitomybės ataskaitos, susijusios su viešojo intereso subjektais, yra tikrinamos atliekant audito užduoties kokybės kontrolės peržiūrą, kurią prieš ataskaitos išleidimą vykdo pakankamai atitinkamos patirties ir profesinės kvalifikacijos turintis partneris. Asmuo, atliekantis audito užduoties kokybės kontrolės peržiūrą, gali būti paskiriamas vidinio DCE bendrovių tinklo, siekiant užtikrinti bendrovės atsakomybės principų įgyvendinimą, tačiau nėra audito užduoties komandos narys ir niekur taip neįvardijamas.

Peržiūrą atliekančiam asmeniui informacijos santrauką pateikia audito užduoties komanda ir jis išvadas pateikia pasitelkęs reikiamas žinias ir supratimą. Peržiūrą atliekančio asmens pareiga – atlikti objektyvią reikšmingų audito ir finansinės apskaitos klausimų peržiūrą; dokumentuoti peržiūros procedūras ir, remiantis visais jam žinomais susijusiais faktais ir aplinkybėmis, patvirtinti, kad jis nepastebėjo nieko, kas verstų jį manyti, jog atlikti reikšmingi įvertinimai ir pastebėjimai konkrečiomis aplinkybėmis buvo netinkami.

Didesnės rizikos audito užduotyse paskiriamas specialiosios peržiūros partneris, kuris turi užtikrinti papildomą kompetenciją ir objektyvumą planuojant ir atliekant užduotį. Specialiosios peržiūros partneris gali būti paskiriamas vidinio DCE bendrovių tinklo, siekiant užtikrinti bendrovės atsakomybės principų įgyvendinimą, tačiau yra nepriklausomas. Šis partneris paprastai turi audito užduočiai reikalingų specifinių sektoriaus ir techninių žinių bei kai kuriais atvejais turi būti nepriklausomas nuo audito užduotį vykdančios bendrovės, papildomo objektyvumo arba specializuotų išteklių suteikimo tikslais.

Audito ataskaita gali būti išleidžiama tik tuomet, jeigu peržiūrą atlikęs asmuo yra įsitikinęs, jog audito užduoties komanda padarė tinkamus sprendimus ir išvadas, laikydamosi taikomų standartų ir reikalavimų.

Veiklos peržiūra

Bendrovės kokybės užtikrinimo peržiūra, arba vadinamoji „veiklos peržiūra“, atliekama ne rečiau kaip kas trejus metus.

Paprastai kiekvieno audito partnerio veikla vertinama trejų metų laikotarpiu, atrenkant bent vieną kiekvieno partnerio audito užduotį šiam tikslui įgyvendinti. Taip pat atsižvelgiama į projektų vadovų veiklos vertinimą, ypač tų, kurie pretenduoja tapti partneriais.

Bendrovė yra atsakinga už veiklos peržiūrą. DCE teikia gaires ir konsultacijas dėl veiklos peržiūros planų ir procedūrų. Bendras veiklos peržiūros programos suderinimas ir administravimas yra Bendrovės vadovaujančiojo partnerio ir regioninio veiklos peržiūros direktoriaus atsakomybė.

Veiklos peržiūros planą, procesą ir rezultatus kiekvienais metais peržiūri ir įvertina partneris iš kitos bendrovės narės („vertinantis partneris“). Vertinantis partneris, kuriam priskiriama ši pareiga, glaudžiai bendradarbiauja su Bendrovės vadovaujančiuoju partneriu ir regioniniu

veiklos peržiūros vadovu bei prižiūri, kaip veiklos peržiūra planuojama ir atliekama.

Peržiūrimų audito užduočių tipai

Peržiūrimos audito užduotys būna tiek vietinio, tiek tarptautinio pobūdžio, t.y. arba perduotos kitų bendrovių narių, arba perduotos kitoms bendrovėms narėms (finansinių ataskaitų, kurios yra ar gali būti naudojamos už valstybės sienų, auditai), įskaitant viešojo intereso įmonių, taip pat didelės rizikos audito užduotis. Pasirenkamos ir sudėtingos audito užduotys (pvz. pirmamečiai auditai; situacijos, kai pasikeičia vadovybė ar pablogėja finansinė būklė). Peržiūrimi visi didžiausi ekonomikos sektoriai, kuriuose teikiamos paslaugos.

Veiklos peržiūrų apimtis

Peržiūrą atliekantys asmenys pasirenkami, atsižvelgiant į jų įgūdžius, konkretaus sektoriaus žinias bei patirtį vykdant tarptautines audito užduotis.

Atskirų audito užduočių peržiūros apima diskusijas su partneriu ir / arba atsakingu projektų vadovu, atsakingu už konkrečią audito užduotį, ir susijusių ataskaitų, darbo dokumentų ir, prireikus, korespondencijos bylų peržiūras.

Audito užduotys peržiūrimos siekiant:

- nustatyti, ar buvo tinkamai pritaikytos kokybės kontrolės procedūros;
- įvertinti audito metodologijos pritaikymą, taip pat – ar laikomasi Bendrovės politikos aprašuose nurodytų procedūrų;
- stebėti, ar laikomasi taikomų vietinių įstatymų;
- įvertinti bendrą klientams suteiktų paslaugų kokybę.

Peržiūrimas ir bendras Bendrovės veiklos skyrių rizikos valdymas, kokybės kontrolės politika ir procedūros. Ši peržiūra apima:

- rizikos valdymo programą, įskaitant kliento ir audito užduočių patvirtinimą ir tęsimą;
- nepriklausomumą;
- įdarbinimą ir paaukštinimą;
- profesinį tobulėjimą;
- audito užduotis, susijusias su bendrovių išlistingavimu kitose šalyse;
- informacinių technologijų specialistų peržiūras;
- konsultacijas su kitais Bendrovės ekspertais;
- konsultacijas su išoriniais ekspertais;
- audito užduočių kokybės kontrolės peržiūras.

Išvados ir rekomendacijos, parengtos atlikus veiklos peržiūrą, yra įtraukiamos į Bendrovės audito kokybės planą ir pateikiamos Bendrovei ir DCE vadovybei. Audito kokybės plano tikslas yra teikti siūlymus dėl tobulinimo, remiantis nurodytomis išvadamis. Bendrovė atsižvelgia į pateikiamas išvadas, atlikdama pagrindinių priežasčių analizę ir parengdama išsamų veiksmų planą, nurodant veiksmus, kurių būtina imtis, atsakingą asmenį (-is) bei pateikiamų rekomendacijų įgyvendinimo terminą, jei taikoma.

Be to, apie veiklos peržiūros metu pastebėtus trūkumus (jeigu jų yra) ir rekomendacijas informuojami partneriai ir kiti konkretūs darbuotojai.

Partneriams ir kitiems asmenims Bendrovėje paskelbiami veiklos peržiūros rezultatai, taip pat informacija apie nuolatinės kokybės kontrolės sistemos veikimo stebėjimo ir vertinimo rezultatus.

Vadovybės pareiškimas

Bendrovės vadovybė patvirtina, kad aukščiau aprašyta vidaus kontrolės sistema veiksmingai užtikrina, jog audito Bendrovė ir jos darbuotojai laikytųsi taikomų profesinių standartų, įstatymų / teisinių reikalavimų ir kad išleistos audito ataskaitos pagal aplinkybes būtų tinkamos.

Išorės kokybės užtikrinimo peržiūros

2015 m. rugsėjo mėn. Lietuvos auditorių rūmai atliko kokybės užtikrinimo peržiūrą.

Vadovybės atsakomybė už kokybės kontrolės sistemą

Bendrovės politika ir procedūros skatina vidinę kultūrą, kurioje teikiamų paslaugų kokybė yra svarbiausias prioritetas. Profesionalumas yra esminis faktorius, siekiant nuolatinės aukščiausios audito kokybės. Nors Bendrovės vadovybė prisiima atsakomybę už kokybės kontrolę, vadovaujantysis partneris, kuriam paskirta atsakomybė už Bendrovės kokybės kontrolės sistemą, turi pakankamos ir tinkamos patirties bei reikiamus įgaliojimus atsakomybei už šią veiklą prisiimti.

Etikos reikalavimai

Bendrovės politika ir procedūros skirtos užtikrinti, kad ji ir jos vadovaujantysis partneris, ekspertai bei personalas laikytųsi atitinkamų etikos reikalavimų.

Bendrovės darbuotojai taip pat laikosi DTTL politikos ir procedūrų, apimančių reikalavimus ir rekomendacijas, išvardytus Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos (angl. *International Ethics Standards Board for Accountants – IESBA*), Tarptautinės buhalterių federacijos (angl. *International Federation of Accountants – IFAC*) standartus leidžiančios

institucijos, publikuotame Buhalterių profesionalų etikos kodekse („Kodeksas“), A ir B dalyse.

Bendrovė suteikia priemones vadovaujančiajam partneriui, ekspertams ir personalui konsultuoti etikos klausimais ir pranešti apie tam tikras problemas.

Bendrovė akcentuoja įsipareigojimą etikos principams ir sąžiningumui komunikacijos priemonių, mokymosi programų, atitikties procedūrų ir vertinimo sistemų pagalba.

Kasmet Bendrovė reikalauja patvirtinimo, kad vadovaujantysis partneris, ekspertai ir personalas perskaitė ir supranta etikos kodeksą bei suvokia savo atsakomybę taikyti jo principus veikloje.

Nepriklausomumas

DCE taiko rašytinę nepriklausomumo politiką ir procedūras, kurios apima kasmet vykdomą peržiūrą dėl tam tikrų nepriklausomumo reikalavimų laikymosi ir kuriomis Bendrovė, kaip DCE dalis, vadovaujasi.

- Kiekvienas ekspertas kasmet privalo pasirašyti atskirą patvirtinimą dėl savo nepriklausomumo. Panašias patvirtinimus pasirašo nauji darbuotojai bei Bendrovę paliekantys darbuotojai.
- Projektų vadovai ir aukštesnės grandies darbuotojai turi pateikti savo finansinius interesus Pasaulinėje nepriklausomumo stebėsenos sistemoje. Kiekvieno asmens finansinis portfelis sutikrinamas su elektroniniu audito klientų sąrašu, siekiant išsiaiškinti, ar asmens nuosavybė leidžiama pagal taikomus nepriklausomumo nuostatus.
- Visi ekspertai privalo išklaudyti nepriklausomumo taisyklių elektroninio mokymosi kursą.
- Klientų ir audito užduočių patvirtinimo procedūros skirtos patvirtinti, kad nepriklausomumo principai nėra pažeisti.

Nuolat vykdoma nepriklausomumo stebėseną; kasmet vykdomos atrinktų ekspertų ir aukštesnės grandies darbuotojų nepriklausomumo tikrinimo ir testavimo procedūros.

Vidinis patvirtinimas dėl Bendrovės darbuotojų nepriklausomumo reikalavimų laikymosi buvo atliktas 2016 m. gegužės 31 d., o vidinės atrinktų darbuotojų testavimo ir tikrinimo procedūros dėl nepriklausomumo reikalavimų laikymosi buvo baigtos 2016 m. lapkričio 30 d.

Žmogiškieji ištekliai ir nuolatinis mokymasis

Įdarbinimas

Bendrovėje įtvirtinta politika ir procedūros, užtikrinančios, kad joje dirbtų pakankamai partnerių ir įvairių sričių kvalifikuotų ekspertų, kurie tinkamai vadovaujasi etikos principais ir:

- vykdo užduotis, vadovaudamiesi profesiniais standartais ir taikomais teisiniais reikalavimais;
- Bendrovė gali leisti pagal aplinkybes tinkamas ataskaitas, atitinkančias visus reikalavimus.

Paukštinimas

Bendrovės politika ir paukštinimo procedūros užtikrina, kad paukštinami specialistai yra kvalifikuoti eiti naujas pareigas. Toliau pateikiami keli Bendrovės politikos ir procedūrų pavyzdžiai:

- Bendrovėje yra nustatyti įvairūs specialistų lygiai ir apibrėžtos kvalifikacijos, būtinos veiksmingai atlikti darbą kiekvienu lygiu.
- Bendrovės darbuotojai supažindinami su paukštinimo politika ir procedūromis, kurios padeda įvertinti visų lygių darbuotojų patirtį ir rezultatus.
- Reguliariai atliekami darbuotojų rezultatų vertinimai.
- Bendrovėje veikia konsultacijų karjeros klausimais programa, padedanti specialistams pasirinkti karjeros kryptis ir nusistatyti veiksmų planus bei įgyvendinti profesinius tikslus.

Nuolatinis mokymasis

Profesines kompetencijas auditoriai tobulina įgydami Tarptautinės licencijuotų ir atestuotų apskaitininkų asociacijos (angl. *Association of Chartered Certified Accountants – ACCA*) kvalifikaciją.

Pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymą, tik licencijuotas auditorius gali būti paskirtas Bendrovės audito vadovu, o audito projektų vadovai ir aukštesnio lygio darbuotojai privalo turėti bent vieną profesinį sertifikatą (pvz., ACCA).

Nuolatinis mokymasis, žinių gilinimas yra vienas svarbiausių Bendrovės prioritetų, nes tai yra mūsų paslaugų kokybės pamatas. Mokymosi platforma intranete teikia pirminius mokymus, apimančius techninio pobūdžio, valdymo ir bendravimo įgūdžių, verslo ekonomikos ir įvairių pramonės sričių kursus.

Nuolatinio mokymosi programa sudaryta iš Deloitte bei išorinių, taip pat ir Lietuvos auditorių rūmų, mokymų. Tam tikri kursai yra privalomi, kiti gali būti pasirenkami taip, kad kiekvienas auditorius ar auditoriaus padėjėjas galėtų susidaryti sau tinkamą mokymų programą.

Pirmaisiais metais dauguma mokymų yra privalomi ir susiję su darbo specifiška, įskaitant Deloitte metodologijas bei procedūras, o vėliau, išryškėjus individualiems poreikiams, didėja pasirenkamų mokymų dalis. Individuali mokymosi programa privaloma specialistams, turintiems apytikriai ketverių metų patirtį.

Iš patyrusių auditorių tikimasi, kad jie atnaujins ir gilins savo technines žinias. Šiai darbuotojų kategorijai labai svarbūs vadovavimo ir bendravimo įgūdžiai, todėl jiems suteikiama galimybė dalyvauti ilgesnėse mokymo programose, pavyzdžiui, baigti magistro studijas. Be to, yra sukurta akreditavimo sistema, pagal kurią auditorius, norėdamas atlikti tam tikras užduotis, privalo baigti mokymo kursą.

Bendrovėje naudojama automatizuota stebėsenos sistema suteikia galimybę patikrinti, kiek vidinių ir išorinių mokymų sudalyvauja kiekvienas auditorius. Nuolatinis mokymasis taip pat yra veiksnys, į kurį atsižvelgiama, atliekant kasmetinį auditorių vertinimą ir planuojant jų tolimesnes karjeros perspektyvas Bendrovėje.

Klientų bei audito užduočių patvirtinimas ir bendradarbiavimo tęstinumas

Bendrovėje taikoma griežta politika ir procedūros, patvirtinant būsimus klientus ir audito užduotis, taip pat vertinant audito užduočių riziką, kad ir kokias paslaugas numatyta teikti.

Ši politika ir procedūros yra skirtos užtikrinti, kad Bendrovėje bus patvirtintos tik tos audito užduotys:

- kurias įgyvendinti turima pakankamai kompetencijų ir pajėgumų, įskaitant laiką ir išteklius;
- kurias įgyvendinant nebus pažeisti tam tikri etikos reikalavimai, įskaitant nepriklausomumo principus, interesų konfliktų vertinimą ir kitus aspektus;
- kurių klientai atitinka sąžiningumo kriterijus ir Bendrovė neturi informacijos, kad yra kitaip.

Audito užduoties rizika klasifikuojama kaip „įprasta“, „didesnė nei įprasta“ arba „daug didesnė nei įprasta“ ir yra įvertinama prieš sutarties su klientu sudarymą bei audito užduoties atlikimą. Audito užduoties rizikos vertinimo procesas apima rekomenduojančio partnerio patvirtinimą ir bent vieno kito Bendrovės partnerio sutikimą, kad Bendrovė gali patvirtinti klientą ir imtis audito užduoties. Be to, sprendimą patvirtinti audito užduotį turi palaikyti ir

Bendrovės rizikos lyderiai, jeigu audito užduoties rizika įvertinama kaip „didesnė nei įprasta“ ar „daug didesnė nei įprasta“.

Imantis tarptautinių audito užduočių, patvirtinimo ir tęsimo, procedūros vykdomos Bendrovės narės lygmeniu. Bendrovė nepatvirtina kliento ir / ar audito užduoties, remdamasi tik tuo, kad juos patvirtino kita bendrovė narė.

Audito užduoties patvirtinimo metu svarstomos kliento ir profesinių paslaugų rizikos, apimančios šiuos veiksnius:

- vadovybės charakteristiką ir sąžiningumą;
- organizacijos ir vadovybės struktūrą;
- verslo pobūdį;
- verslo aplinką;
- finansinius rezultatus;
- verslo santykius ir susijusias šalis;
- ankstesnes žinias ir patirtį.

Bendrovės audito užduoties rizikos vertinimo procedūros padeda nustatyti susijusias rizikas ir atitinkamai pasirinkti konkretų audito metodą, sutelkiant dėmesį į nustatytas rizikas.

Audito užduoties rizikos vertinimas prasideda nuo audito užduoties patvirtinimo arba sprendimo tęsti audito užduotį ir trunka visos audito užduoties vykdymo metu. Rizikos vertinimo priemonės ir programos yra apibrėžtos audito metodologijoje ir dokumentacijoje, siekiant supaprastinti rizikos vertinimą planuojant auditą, kai audito užduotis jau patvirtinta.

Ilgiau nei metus vykdomos audito užduotys kasmet įvertinamos siekiant nustatyti, ar Bendrovė turėtų jas vykdyti ir toliau. Aukščiau išdėstyti veiksniai peržvelgiami, priimant sprendimą, ar bendradarbiavimas bus tęsiamas.

Be to, kai tik subjektas patiria reikšmingų pokyčių (pvz., įvyksta nuosavybės ar vadovybės, finansinės būklės ar verslo pobūdžio pasikeitimų), bendradarbiavimo tęstinumas persvarstomas. Sprendimus dėl audito užduoties tęsimo turi patvirtinti papildomai dar vienas partneris.

Audito užduočių atlikimas

Audito metodologija

Audito metodologija apima reikalavimus ir gaires, skirtus padėti suplanuoti ir vykdyti audito užduotis, ir yra paremta Tarptautiniais audito standartais, kuriuos leidžia Tarptautinės apskaitininkų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdyba. Bendrovė yra papildžiusi šiuos reikalavimus ir gaires, kad jie atitiktų vietinius reikalavimus. Įprasta dokumentacija ir tinkama programinė įranga yra priemonės, palengvinančios audito metodologijos taikymą ir skatinančios efektyvų darbą.

Toliau pateikiami pagrindiniai audito metodologijos elementai:

1. Subjekto ir jo aplinkos supratimas

Norint efektyviai atlikti auditą, būtina suprasti subjektą ir jo aplinką ir vidaus kontrolę, įvertinti reikšmingo iškraipymo riziką finansinėse ataskaitose ir užtikrinimo lygį. Bendrovės audito komandos surenka šią informaciją ir vertina finansines rizikas įvairiais būdais: analizuodamos finansinius duomenis tendencijoms ir neiprastiems likučiams nustatyti; rengdamos nuodugnius diskusijas su vadovybe ir atsakingais asmenimis; atsižvelgdamos į kiekvienos finansinių ataskaitų sudedamosios dalies ir su ja susijusios rizikos pobūdį; įvertindamos vidaus kontrolės patikimumą; vertindamos technologijų panaudojimo finansinės atskaitomybės procese mastą ir, prireikus, peržiūrdamos vidaus audito išvadas.

Remiantis subjekto naudojamų informacinių sistemų pobūdžiu ir technologijų svarba sandorių apdorojimo ir finansinės atskaitomybės procedūrose, audito metu gali prireikti informacinių technologijų specialistų dalyvavimo.

2. Kontrolių veiksmingumo tikrinimas

Audito užduoties komanda kiekvieno audito metu išsiaiškina subjekto taikomas vidaus kontroles. Kai kurių audito užduočių metu, kai to reikalaujama pagal audito standartus arba kai tai yra įtraukta į finansinių ataskaitų audito procedūras, audito užduoties komandos gali patikrinti kaip veiksmingai subjekto vidaus kontrolės apsaugo, aptinka ar ištaiso reikšmingus iškraipymus.

3. Audito procedūros

Audito užduoties komanda parengia audito planą, numatantį su subjekto auditu susijusias rizikas, audito etapus ir finansinių ataskaitų auditavimo metodus.

Atliekant auditą, audito užduoties komandos nuolat vertina riziką ir tai, kaip audito pastebėjimai paveikia tolimesnes audito procedūras. Audito metodologija numato, kad atsakingi auditoriai ir ekspertai gali keisti audito procedūras, sprenddami audito metu iškylančias problemas.

4. Ekspertų paslaugos

Nors atsakingas auditorius yra atsakingas už visus audito užduoties aspektus, pasitaiko atveju, kai audito užduoties komanda pasitelkia papildomą ekspertą. Tokiais atvejais audito užduoties komanda įvertina, ar ekspertas turi reikiamą kompetencijų, sugebėjimų ir yra objektyvus.

Vertindama, ar ekspertas pateikia reikšmingų, finansinę informaciją patvirtinančių audito įrodymų, audito užduoties komanda atsižvelgia į:

- naudotą informacijos šaltinį;
- prielaidas ir metodus; ar jie taikomi, atsižvelgiant į prielaidas ir metodus, naudotus ankstesniais laikotarpiais;
- eksperto darbo rezultatus, vertinant visos audito užduoties komandos žinias ir audito procedūrų rezultatus.

5. Audito užduoties dokumentavimas

Bendrovės politika ir procedūros apibrėžia audito bylų surinkimą ir archyvavimą, o audito užduoties komanda pateikia audito bylas archyvuoti ne vėliau kaip per: (1) 60 dienų nuo ataskaitos išleidimo datos arba (2) laikotarpį, nurodytą taikomuose profesiniuose standartuose ar teisiniuose / įstatymų nuostatuose. Bendrovės politika ir procedūros taip pat numato dokumentacijos (popierine ir elektronine forma), kuriai taikomi archyvuotų dokumentų konfidencialumo, saugojimo, vientisumo, pasiekiamumo ir atkuriamumo reikalavimai, išsaugojimo laikotarpį.

Audito užduoties komandos darbo peržiūros

Audito dokumentacijos peržiūrą privalo atlikti audito užduoties komandos narys, turintis daugiau patirties nei dokumentaciją parengęs asmuo. Kai kuriais atvejais audito dokumentacijos dalis gali peržiūrėti keli komandos nariai.

Audito užduoties kokybės kontrolės peržiūros

Audito užduoties kokybės kontrolės peržiūra atliekama visų audito ir susijusių užtikrinimo paslaugų atvejais su ribotomis išimtimis. Peržiūrą atlieka atsakingas auditorius arba projektų vadovas, kurie nėra tiesiogiai susiję su audito užduotimi ir turi reikiamos patirties bei žinių apie taikomus apskaitos ir audito standartus bei reikalavimus. Asmuo, atliekantis audito užduoties kokybės kontrolės peržiūrą, nėra audito užduoties komandos narys ir niekur taip neįvardijamas. Reikiama patirtis ir žinios turi būti susijusios su subjekto pramone, ekonomine aplinka ir apskaitos principais. Visų viešojo intereso subjektų ir didelės rizikos audito užduočių peržiūrą atlieka atsakingas auditorius, turintis pakankamos ir tinkamos patirties bei profesinės kvalifikacijos.

Peržiūrą atliekančiam asmeniui informacijos santrauką pateikia audito užduoties komanda ir jis išvadas pateikia pasitelkęs reikiamas žinias ir supratimą. Peržiūrą atliekančio asmens pareiga – atlikti objektyvią reikšmingų audito ir finansinės apskaitos klausimų peržiūrą; dokumentuoti peržiūros procedūras ir, remiantis visais jam žinomais susijusiais faktais ir aplinkybėmis, patvirtinti, kad jis nepastebėjo nieko, kas verstų jį manyti, jog atlikti reikšmingi įvertinimai ir pastebėjimai konkrečiomis aplinkybėmis buvo netinkami.

Specialiosios peržiūros

Daug didesnės nei įprasta rizikos audito užduotyse paskiriamas specialiosios peržiūros partneris, kuris turi užtikrinti papildomą kompetenciją ir objektyvumą planuojant ir atliekant užduotį. Specialiosios peržiūros partneris yra nepriklausomas. Šis partneris paprastai turi audito užduočiai reikalingų specifinių sektoriaus ir techninių žinių bei kai kuriais atvejais turi būti nepriklausomas nuo audito užduotį vykdančios bendrovės, papildomo objektyvumo arba specializuotų išteklių suteikimo tikslais.

Konsultacijų tinklas ir nuomonių skirtumai

Bendrovėje veikia konsultacijų tinklas, padedantis audito užduočių komandoms spręsti problemas. Konsultacijos apima techninius apskaitos ir audito klausimus dėl susijusių standartų taikymo ir interpretavimo; atskaitomybės klausimų ar kitų problemų, susijusių su specialiu žinių reikalaujančia audito užduotimi.

Siekiant palengvinti techninių konsultacijų procesą, Bendrovė naudojami regionine apskaitos ir audito konsultacijų infrastruktūra. Nacionalinis

profesinės veiklos direktorius, turintis specializuotų techninių gebėjimų ir patirties turi prieigą prie išteklių įvairiose susijusiose srityse, pavyzdžiui, išlistingavimo reikalavimų, techninių audito reikalavimų, sudėtingų apskaitos klausimų ir kt.

Bendrovėje veikia politika ir procedūros, skirtos išspręsti atsakingų auditorių ir kitų audito užduoties komandai priskirtų asmenų, taip pat konsultavimo funkciją atliekančių asmenų, nuomonių skirtumus.

Stebėseną

Metinė kokybės užtikrinimo peržiūra

Pagal DTTL politiką, Bendrovės audito veiklai kasmet privaloma kokybės užtikrinimo peržiūra arba vadinamoji „veiklos peržiūra“. Šios politikos laikymasis užtikrinamas kasmetine veiklos peržiūra, apimančia audito praktiką trejų metų laikotarpiu.

Metinė veiklos peržiūros programa sudaryta taip, kad kiekvienais metais būtų patikrintos kelios bendrovės narės [ir / arba audito grupės]. Kiekvienos bendrovės narės [ir / arba audito grupės] veiklos peržiūra atliekama ne rečiau kaip kas trejus metus. Audito partneriai, kurie yra atsakingi už audito užduotis, paprastai turi audito užduočių atlikimo pavyzdžius, peržiūrimus ne rečiau kaip kas trejus metus. Be to, vertinami ir projektų vadovų darbo veiklos rezultatai. Pretendentų į partnerio poziciją darbo veiklos rezultatai paprastai peržiūrimi naujausioje veiklos apžvalgoje iki numatomo jų paskyrimo.

Bendrovė yra atsakinga už veiklos peržiūrą. DTTL teikia gaires ir konsultacijas dėl veiklos peržiūros planų ir procedūrų. Bendras veiklos peržiūros programos suderinimas ir administravimas yra Bendrovės vadovaujančiojo partnerio ir regioninio veiklos peržiūros direktoriaus atsakomybė.

Veiklos peržiūros planą, procesą ir rezultatus kiekvienais metais peržiūri ir įvertina partneris iš kitos bendrovės narės („vertinantis partneris“). Vertinantis partneris, kuriam priskiriama ši pareiga, glaudžiai bendradarbiauja su Bendrovės vadovaujančiuoju partneriu ir regioniniu veiklos peržiūros vadovu bei prižiūri, kaip veiklos peržiūra planuojama ir atliekama.

Peržiūrimų audito užduočių tipai

Peržiūrimos audito užduotys būna tiek vietinio, tiek tarptautinio pobūdžio, t.y. arba perduotos kitų bendrovių narių, arba perduotos kitoms bendrovėms narėms (finansinių ataskaitų, kurios yra ar gali būti naudojamos už valstybės sienų, auditai), įskaitant viešojo intereso įmonių, taip pat didelės rizikos audito užduotis. Pasirenkamos ir sudėtingos audito užduotys (pvz., pirmamečiai auditai; situacijos, kai pasikeičia vadovybė ar pablogėja finansinė būklė). Peržiūrimi visi didžiausi ekonomikos sektoriai, kuriuose Bendrovė narė teikia paslaugas.

Veiklos peržiūrų apimtis

Peržiūras atliekantys asmenys pasirenkami iš regioninių ar tarptautinių išteklių arba kitų Bendrovės padalinių. Peržiūrą atliekantys asmenys pasirenkami, atsižvelgiant į jų įgūdžius, konkretaus sektoriaus žinias bei patirtį vykdant tarptautines audito užduotis.

Atskirų audito užduočių peržiūros apima diskusijas su vadovaujančiuoju partneriu ir / arba atsakingu projektų vadovu, atsakingu už konkrečią audito užduotį, ir susijusių ataskaitų, darbo dokumentų ir, prireikus, korespondencijos bylų peržiūras.

Audito užduotys peržiūrimos siekiant:

- nustatyti, ar buvo tinkamai pritaikytos kokybės kontrolės procedūros;
- įvertinti audito metodologijos pritaikymą, taip pat – ar laikomasi Bendrovės politikos aprašuose nurodytų procedūrų;
- stebėti, ar laikomasi taikomų vietinių įstatymų;
- įvertinti bendrą klientams suteiktų paslaugų kokybę.

Peržiūrimas ir bendras Bendrovės veiklos skyrių rizikos valdymas, kokybės kontrolės politika ir procedūros. Ši peržiūra apima:

- rizikos valdymo programą, įskaitant audito užduočių patvirtinimą ir tęsimą;
- nepriklausomumą;
- įdarbinimą ir paaukštinimą;
- profesinį tobulėjimą;
- audito užduotis, susijusias su bendrovių išlistingavimu kitose šalyse;
- informacinių technologijų specialistų peržiūras;
- ekspertų skyrimą audito užduotims;
- konsultacijas su kitais Bendrovės ekspertais;
- konsultacijas su išoriniais ekspertais;
- audito užduočių kokybės kontrolės peržiūras.

Veiklos peržiūrų rezultatai

Veiklos peržiūros išvados ir rekomendacijos Bendrovės generaliniam direktoriui pateikiamos Bendrovės audito kokybės plane. Audito kokybės plano tikslas – teikti pasiūlymus dėl kokybės tobulinimo, remiantis gautomis išvadomis, bei užtikrinti Bendrovės teikiamų audito paslaugų kokybę apskritai. Bendrovė atsižvelgia į išvadas, parengdama išsamų veiksmų planą, nurodant veiksmus, kurių būtina imtis, atsakingą asmenį (-is) bei rekomendacijų įgyvendinimo terminą.

Be to, apie veiklos peržiūros metu pastebėtus trūkumus (jeigu jų yra) ir rekomendacijas informuojami partneriai ir kiti konkretūs darbuotojai. Vadovaujančiajam partneriui ir kitiems asmenims Bendrovėje kiekvienais metais paskelbiami veiklos peržiūros rezultatai, taip pat informacija apie nuolatinės kokybės kontrolės sistemos veikimo stebėjimo ir vertinimo rezultatus.

Pretenzijos

Bendrovės politika ir procedūros yra sukurtos užtikrinti, kad Bendrovė turėtų pakankamą tinkamų įrodymų, reikalingų atremti bet kokias pretenzijas dėl profesinių standartų, įstatymų / teisinių nuostatų, vidaus kokybės kontrolės sistemos reikalavimų nesilaikymo.

Valdymo komiteto pareiškimas

Bendrovės vadovybė patvirtina, kad aukščiau aprašyta vidaus kontrolės sistema veiksmingai užtikrina, jog audito Bendrovė ir jos darbuotojai laikytųsi taikomų profesinių standartų, įstatymų / teisinių reikalavimų ir kad išleistos audito ataskaitos pagal aplinkybes būtų tinkamos.

Viešojo intereso įmonių sąrašas

Pateikiamas kaip šios ataskaitos priedas.

Pajamos

Neaudituos pajamos pagal kiekvieną veiklos kategoriją už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d., buvo tokios:

Veikla	Pajamos, EUR (be PVM)
Finansinių ataskaitų auditas	1,356,457
Kitos užtikrinimo ir susijusios paslaugos	114,159
Mokesčių konsultacijos	1,466,523
Kitos su auditu nesusijusios paslaugos	1,578,992
Iš viso	4,516,131

Partnerio atlyginimas

Partneriai vertinami kartą per metus ir, priklausomai nuo vertinimo, partnerių atlyginimas gali padidėti arba sumažėti. Partnerių vertinimas atliekamas, atsižvelgiant į šiuos veiksnius: kokybę, kompetenciją, sąžiningumą, profesionalumą, verslumą, nepriklausomumą ir taisyklių/reikalavimų laikymąsi.

Priedas

Viešojo intereso įmonės

Per metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d., Bendrovė atliko šių viešojo intereso įmonių auditą:

Ūkio šaka	Įmonės pavadinimas
Bankai	AB „Swedbank“
Fondų valdymo įmonės bei jų valdomi fondai	<p>UAB „Swedbank investicijų valdymas“ ir jos valdomi fondai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo konservatyvaus investavimo pensijų fondas PENSIJA 1; Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas PENSIJA 2; Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas PENSIJA 3; Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas PENSIJA 4; Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas PENSIJA 5. <p>UAB „Dovre Forvaltning“ ir jos valdomo sudėtinio suderintojo fondo „Dovre Umbrella Fund“ subfondai:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Dovre Inside Nordic“; „Dovre Baltic Sea“; „Dovre Quant Norway“. <p>UAB „Danske Capital investicijų valdymas“ ir jos valdomi pensijų fondai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konservatyvaus valdymo Danske pensija; Danske pensija 50; Danske pensija 100; Danske pensija plus.
Įmonės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose	TEO LT, AB
Kitos viešojo intereso įmonės	-

Deloitte.

Deloitte yra vadinamos Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Jungtinės Karalystės ribotos atsakomybės bendrovės, ir grupei priklausančios bendrovės narė („DTTL“). Kiekviena DTTL narė yra atskiras ir nepriklausomas juridinis asmuo. DTTL (dar vadinama „Deloitte Global“) pati savaime paslaugų neteikia. Daugiau informacijos apie DTTL ir jos bendrovės nares galite rasti www.deloitte.lt.

Deloitte teikia audito, mokesčių, finansų ir verslo konsultacijų paslaugas privačioms bendrovėms, veikiančioms įvairiose srityse, bei valstybinėms institucijoms 150 šalių visame pasaulyje. Tarptautinis Deloitte bendrovių tinklas ir ilgametė patirtis vietinėse rinkose suteikia klientams daugiau galimybių efektyviai siekti tikslų, kad ir kur jie vykdytų savo veiklą. Daugiau kaip 244 400 Deloitte ekspertų visada stengiasi užtikrinti aukščiausią paslaugų kokybę ir tapti profesionalumo standartu visose srityse, kuriose veikia.